

L'OPINIÓ

Surt cada dissabte

15 cèntims

Aquest número ha passat per la censura

LUIS DE ULLOA

per L. LLORENS

EDITORIAL

Liberalisme internacional

Un recent i ja famós article d'Herriot a "L'ere Nouvelle" plantejava un problema de gran interès per als homes de la nostra ideologia.

La impossibilitat de reproduir-lo íntegrament ens reduirà a mencionar-ne l'esperit informador.

Davant de la generalització mundial de procediments determinats sorgeix l'evident necessitat de provocar-ne una altra de distinta, ben liberal, ben esquerrana. Oblidant les matisacions racials i nacionals, els homes amants de la llibertat deuen emprendre una croada d'intel·ligència mútua, d'aliança si voleu.

El mateix mal aixafa uns i altres. Els mateixos perills corren i iguals penes sofreixen els d'un cantó com els de l'altre. Pregunteu al croata la seva angúnia i veureu que es pot confondre amb la del magiar, o del búlgar, o del macedònic. Mal general, mal europeu i mal americà que com un feagell cau sobre Sandino com sobre Dom Sturzo. Els mateixos símptomes imposen el mateix tractament, la mateixa cura.

Per què no anar a la constitució de la germanat? Una germanat amb estatuts curts, senzills, concisos, que de primer ens porti l'ajut, després la medicina i finalment ens guareixi.

El progrés modern que suprimeix les distàncies, esborra gairebé les fronteres i comunica els homes, fa possible l'agermanament de tots, en aquests casos de perill universal.

La idea no és originària de l'esquerra. El Pare Suarez, important jesuïta, ja la predicava amb aquelles paraules llatines que traduïdes volen dir "La Humanitat, encara que dividida en pobles i regnes, sempre té una certa unitat, no sols específica sino quasi-política i moral que a tots s'estén per estranys que sien i per distinta nació a què pertanyin". Aquella llatina que ens ensenyava el doctor Joan de Déu Tries, home de dreta, en la seva càtedra de Dret Internacional, ara ens fa pensar molt com a homes d'esquerra. Herriot té raó i el Pare Suarez no era gens curt. Seguim-los doncs, a l'un per la lletra i a l'altre per l'esperit, i fem-ne aplicació a les nostres presents i força apremiants necessitats.

El darrer llibre del senyor Ulloa titulat "El pre-descubrimiento hispano-catalán de América-Xristo-ferens Colom, Fernando el Católico y la Cataluña Española", té un interès extraordinari.

Voldriem que tots els homes, especialment els joves, llegissin aquest llibre magnífic. El Joan Colom que Ulloa va descobrir a poc a poc, apartant tenaçment l'embalum de mentides oficials que amagaven la seva noble figura, és sens dubte un dels homes més grans que mai hagin trepitjat la terra.

Així com aquell "Cristóbal Colón" forjat per la llegenda genovesa (morta ja per sempre), venia a ésser una mena d'il·luminat que per casualitat arribava a descobrir Amèrica, aquest altre, el català, noble rebel a la reialesa usurpadora, corsari de coratge indomptable, explorador de totes les mars, les àrtiques i les tropicals, és realment un geni com n'hi ha hagut pocs.

Adhuc la glòria immortal del gran Ramon Lull resta empal·lidada al seu costat.

No pretenem fer una crítica del llibre del noble senyor En Lluís de Ulloa; davant aquest home, rebel també contra les tiranies del seu país, ens inclinem amb respecte pregon i amb simpatia.

Ell ha tingut la fermesa de treballar tota una vida per tal de destruir una mentida abominable, confegida pels tris-

tos cronistes a sou dels monarques absoluts i poderosos.

El seu triomf, que va ésser cada dia més definitiu, ens omple el cor d'alegria.

Una vegada més el veritable mètode històric, racionalista, purament científic, ha destruït els errors acumulats pels pseudo-historiadors al llarg de les centúries.

Ens plau de transcriure el següent paràgraf, sense comentaris, naturalment (i això que en altres circumstàncies podrien fer-se'n hi de ben sucosos!):

"Echemos una mirada a los primeros años del siglo XVI. Allí están los Reyes católicos endiosados, a expensas de Colom, por la historia convencional, quienes, a servicio de bastardos intereses, casan a sus hijos con extranjeros, preparan el advenimiento de dinastías exóticas.. desespañolizan España con la expulsión de moros y judíos más españoles que ellos, la infaman con la cremación de inocentes víctimas de la Inquisición, la envilecen con la venta de esclavos blancos en Andalucía... siembran en fin en ella la división, el recelo y el odio regional, ya excluyendo a catalanes y aragoneses de América ya (Isabel) arrancando un escudo de Aragón del lado del de Castilla, ya (Fernando) pidiendo a Dios y al Diablo, en 1506, un hijo a quien dejar la corona aragonesa separada de la castellana, ya, ambos, persiguiendo las libertades catalanes, las garantías castellanas".

"Colón, en cambio, desde que abandonando la lucha a que lo impulsaron santos deberes se entregó a la inmortal empresa de completar el globo, no obra ya, no vive ya, sino por España y para España. No es sólo el más grande de los españoles. El el primero de los españoles".

"El Matí" o "La Mañana"?

L'elegant i eclèctica solució que el Vaticà ha trobat per a un conflicte recent ha produït una certa confusió entre els elements de "El Matí". Tots ells quasi tan bons literats com el senyor Civera i Sormaní, cultiven un catalanesc dels més depurats. Els és difícil, per això, acostumar-se a la idea que hauran d'escriure el català que es parla (on es parla?). Sembla que a última hora s'els ha esvaït la temença d'acabar escrivint en municipal. Ho faran en castellà i "El Matí", diari ja famós abans de néixer, es dirà "La Mañana".

—Que n'és de gran, l'art! Hom s'hi perd dintre tanta immensitat!